

Przyjaźń

Braterstwo Kielicha

Większej miłości nikt nie ma nad tę, jak gdy kto życie swoje kładzie za przyjaciół swoich — Jan 15:13.

Termin „przyjaciel” jest jednym z terminów językowych nadawanych w relacji między dwiema osobami. Termin ten opisuje, jak się czują i jak zachowują wobec siebie. Termin ten występuje także w Biblii i dlatego zasługuje na uwagę.

W Ewangelii Jana 15:15 Jezus powiedział: „Już was nie nazywam sługami, bo sługa nie wie, co czyni pan jego; lecz nazwałem was przyjaciółmi, bo wszystko, co słyszałem od Ojca mojego, oznajmiłem wam”.

Greckie słowo oznaczające przyjaciela to *philos*. Oznacza „kochać, miłować, być drogim”. *Philos* jest bliski *phileo*, co najczęściej tłumaczy się jako „miłość”.

Istnieje **wiele rodzajów** przyjaciół: „bliscy, najlepsi, dobrzy, przypadkowi, oddani, zaufani, nierozłączni” itd. Niestety są też przyjaciele „odlegli, fałszywi, niestali i byli”.

Naukowcy mówią nam, że „przyjaźń” ma rzeczywisty, fizyczny wpływ na ludzki umysł i ciało. Osoby bez przyjaciół częściej chorują. Nie nawiązujący przyjaźni mają więcej chorób. Jeśli „przyjaźń” jest tak ważna w świecie fizycznym, to musi być równie ważna w świecie duchowym.

Kim są twoi przyjaciele? Jak dobrym przyjacielem jesteś? Prawdziwa przyjaźń ma wymagania. Można powiedzieć, że istnieje przepis na przyjaźń.

Człowiek o imieniu Abraham został obdarzony największym wyróżnieniem – przyjaźnią. Zapis Jak. 2.21-23, wspominając Abrahama, podaje, że „został nazwany przyjacielem Boga”. Co takiego w życiu Abrahama uczyniło go „przyjacielem” Jahwe, a nie tylko „sługą”? Życie Abrahama musiało zawierać ważne elementy, które uczyniły tę relację czymś wyjątkowym. To nie zdarzyło się tak po prostu.

Podkreślimy siedem elementów, które mogą okazać się niezbędne, aby dana relacja mogła zostać uznana za **przyjaźń**. Jeśli twoją relację charakteryzuje tylko jeden lub dwa z nich, prawdopodobnie nie jest to **trwała** przyjaźń. Dwa lub trzy elementy tworzą **niezobowiązującą** przyjaźń. Jeśli występuje pięć lub sześć, możesz być uważany za **dobrego** przyjaciela. Jeśli występują wszys-

tkie elementy jednocześnie, jesteś **najlepszym** przyjacielem.

Niezbędne elementy przyjaźni

- 1) **Dzielenie się doświadczeniami.** Wspólne pomysły, działania, zainteresowania, preferencje.
- 2) **Wzajemne zrozumienie.** Komunikacja musi być jasna i częsta.
- 3) **Szacunek.** Druga strona jest godna szacunku.
- 4) **Zaufanie.** Każdy z nich musi wierzyć, że drugi jest uczciwy.
- 5) **Akceptacja.** Obie strony muszą być akceptowane takimi, jakimi są. Istnieje tolerancja błędów.
- 6) **Lojalność.** Troszczą się o siebie nawzajem, są nieustanni, wierni, udzielają wsparcia i są gotowi do pomocy
- 7) **Nauczanie i uczenie się.** Każdy uczy się od drugiego. Dzięki swojemu towarzystwu stają się lepsi.

Abraham

Przyjrzyjmy się siedmiu elementom przyjaźni w życiu Abrahama. Czym Abraham **dzielił** się z Jahwe? Obaj kochali sprawiedliwość i mieli wspólne wartości. Podzielali wizję lepszego dnia dla ludzkości, gdy „wszystkie rodzaje” ziemi będą błogosławione.

Zgodnie z opisem 1 Mojż. 12:1-3, właśnie ze względu na ten wspólny fundament Abraham był gotów opuścić swoją pogańską ojczyznę, a Jahwe obiecał mu, że jego potomstwo odegra ważną rolę w planie błogosławienia całej ludzkości.

Na bazie dzielenia się konieczne było także wzajemne **zrozumienie** Abrahama i Jahwe. W 1 Mojż. 15 widzimy, że zrozumienie Abrahama nie było natychmiastowe i automatyczne. Czasami trzeba było o tym rozmawiać, a nawet dyskutować. Zrozumienie oznacza regularne komunikowanie się, wysyłanie wiadomości. Abraham początkowo nie w pełni rozumiał otrzymaną obietnicę. Myślał, że jego nasieniem będzie Eliezer. Jego zrozumienie wzrastało jednak, gdy kontynuowali komunikację.

W 1 Mojż. 18:22-32 mamy udokumentowany jeden z na-

bardziej niezwykłych dialogów, jaki kiedykolwiek zapisano, prawie dyskusję między Jahwe a Abrahamem. W tym miejscu Abraham rozmawiał z Jahwe o zniszczeniu Sodomy. Parafrazując: „Jeżeli będzie 40 sprawiedliwych, oszczędzisz miasto. A jeśli będzie tylko 30 sprawiedliwych...?” Abraham nadal zadawał takie pytania, aż doszedł do 10 osób. W 1 Mojż. 18:32 Abraham mówi: „Niechaj się nie gniewa Pan, proszę, gdy jeszcze raz mówić będę: Może znajdzie się tam dziesięciu sprawiedliwych”. Tylko przyjaciele mogą tak ze sobą rozmawiać!

Po trzecie, darzyli się wielkim **szacunkiem**. Jahwe powiedział: „Czy mam zataić przed Abrahamem to, co zamierzam uczynić?” (1 Mojż. 18:17). Szacunek oznacza, że druga osoba jest godna zaangażowania się w relację z nią. Przyjaciele nie ukrywają rzeczy przed przyjaciółmi.

Po czwarte, **zaufanie**. Ufali sobie nawzajem. Abraham powierzył Jahwe życie swojego syna (1 Mojż. 22). A Jahwe powierzył Abrahamowi najwspanialszą obietnicę błogosławieństwa, jaką kiedykolwiek złożył (1 Mojż. 22:18).

Po piąte, **akceptacja**. To może być największy klucz do jakiegokolwiek przyjaźni. Zaakceptowali się nawzajem. Najwyższa duchowa istota we wszechświecie przyjęła za przyjaciela koczowniczego, pustynnego szejka. Abraham przyjął Jahwe takim, jakim był. Nie próbował uczynić go podobnym do pogańskich bogów. A Jahwe przyjął Abrahama jako pasterza, którym był. Nie próbował uczynić go faraonem. Przyjaciele akceptują drugą osobę taką, jaką jest. Nie takimi, jakimi chcą, żeby były. Nie oznacza to tylko akceptowania ich szlachetnych cech i działań, ale także akceptowanie ich słabości.

Po szóste, Abraham przez całe życie był **lojalny** wobec Boga. Ofiarował swojego syna, Izaaka, ponieważ to właśnie nakazał mu Jahwe (1 Mojż. 22). Jahwe był lojalny wobec Abrahama także wtedy, gdy Abraham już nie żył. Był lojalny wobec nasienia Abrahama, wobec wszystkich pokoleń. Abraham był ambasadorem Jahwe, Jego prorokiem i nawet poganie to uznali. „Bóg jest z tobą we wszystkim, co czynisz” (1 Mojż. 21:22).

Po siódme, **nauczanie** Abrahama przez Jahwe jest łatwe do zauważenia. Co więcej, Jahwe go sobie upodobał. Abraham był istotą myślącą, wolną, swobodnie podejmującą decyzje. Był kreatywny. Wysuwał nowe pomysły i przekonywał Przyjaciela do swojego punktu widzenia. Abraham nie był robotem, mimo że Jahwe wówczas znał jego przyszłość. Bóg obserwował, akceptował i zachwycał się wszystkimi codziennymi wysiłkami Abrahama.

Z powodu obecności i wzrostu tych elementów coś się wydarzyło między tymi dwoma istotami. Ich związek

skryształizował się w coś, co nazywamy przyjaźnią. Była troska, uczucie, emocje, sympatia – *philos*. Oni byli przyjaciółmi. Zwróć uwagę, czym nie była ich przyjaźń. Nie polegała ona na zawłaszczeniu drugiej osoby. Jahwe nie zawładnął Abrahamem. Abraham nie był mari-onetką. Jahwe dzielił go z rodziną, aniołami, ze światowymi kontaktami. Abraham też nie zawłaszczył sobie Jahwe, nie miał Go na wyłączność. Dzielił się Jahwe z każdym, kim mógł. Nie było wyzysku, nie było ciągłego proszenia o przysługi. Abraham i Jahwe byli dobrymi przyjaciółmi. Byli najlepszymi przyjaciółmi.

Jakub

Jako drugi przykład spójrzmy na wnuka Abrahama, Jakuba. Jakub miał długą więź z Jahwe. Jakub był jednak inną osobowością. Późniejsi pisarze nie nazwali go „przyjacielem Jahwe”, chociaż nim był. Być może był trochę innym przyjacielem i w tym tkwi wielka lekcja. Bycie przyjaciółmi nie czyni ludzi identycznymi. Jedna osoba może mieć różnych przyjaciół, których osobowości i cechy bardzo się od siebie różnią.

Czy patrząc na relacje między Jahwe a Jakubem, dostrzegamy wymagania dotyczące przyjaźni?

Z pewnością **podzielali** wiele wartości, a zwłaszcza wszystkie ważne obiecane błogosławieństwa. **Zrozumienie** – wydaje się to jasne. I był tam **szacunek**. Kiedy jednak zaczynamy mówić o **zaufaniu**, widzimy, że Jakub zdecydowanie opierał się na sile swego ramienia i nie polegał całkowicie na Jahwe. Wiele razy w swoim życiu Jakub robił coś nie całkiem uczciwego i manewrował sytuacjami dla swojej cielesnej korzyści.

Jednak w 1 Mojż. 31:3 Jahwe odesłał Jakuba z powrotem do ojczyzny i powiedział mu: „Ja będę z tobą”. Jahwe posłał swoich aniołów (1 Mojż. 32:2) do Jakuba. Ten z kolei miał **ufność** i odwagę, by zmagać się z posłańcem. Jakub został ponownie pobłogosławiony, jego imię zostało zmienione na Izrael. Jakub mówił o ich przyjaźni, mówiąc: „Oglądałem Boga twarzą w twarz, a jednak ocalało życie moje” (1 Mojż. 32:30).

Pod koniec życia Jakuba Józef chciał, aby Jakub przeniósł się do Egiptu, żeby był bliżej swojej rodziny. W 1 Mojż. 46:2 podana jest rozmowa Jakuba z Bogiem. Jahwe przemówił do Izraela: „Jakubie, Jakubie [...] nie bójcie się iść do Egiptu [...] pójdę [...] z wami”. W tym momencie wydarzyło się coś wyjątkowego. Wiele lat wcześniej imię Jakuba zostało zmienione na „Izrael”, ale kiedy Jahwe przemówił do niego pod koniec jego życia, powiedział: „Jakubie, Jakubie”. To było jego stare imię. Było to dwoje dawnych przyjaciół, którzy rozmawiali ze sobą po raz ostatni, a Jahwe użył imienia Jakub, tak jak wtedy, gdy spotkali się po raz pierwszy.

Widzimy siedem elementów przyjaźni w tej relacji, mimo że Jakub nie był osobą, którą był jego dziadek.

Jakub nadal był jednak przyjacielem Jahwe.

Obowiązki

Przyjaźń ma swe obowiązki. Juda powiedział: zachowajcie siebie samych w miłości Bożej (Judy 1:21). To zależy wyłącznie od Ciebie. Jahwe się nie zmieni. Możemy zadać sobie pytanie dotyczące naszych codziennych relacji, jak dobrymi przyjaciółmi jesteśmy? Czy są takie elementy przyjaźni, które ignorujemy lub możemy poprawić?

Jedną z najsmutniejszych sytuacji jest sytuacja byłych przyjaciół. Ludzie się zmieniają, a gdy każdy z nich dojrze i zmienia się, podstawa siedmiu elementów przyjaźni również może się zmieniać. Jeśli dzieje się tak, gdy jest to „przyjaźń ze światem”, to jest to dobra rzecz (Jak. 4:4). Może się to jednak zdarzyć nawet między braćmi. Możliwe, że brakuje komunikacji. Czasami jedna ze stron narusza zaufanie. Może dojść do aktu niełojalności. Bez względu na to, jak zmieni się dany element, relacja zostaje zniszczona i staje się stanem zwanym „byli przyjaciele”.

Jedną z najwspanialszych więzi przyjaźni, która przekształciła się w „dawną przyjaźń”, była przyjaźń Adama z Jahwe. Historia ta opisana jest w 1 Mojż. 2, 3 i 4. Adam został umieszczony w pięknym ogrodzie. Dostał pomoc-

nika. Pozwolono mu nazwać zwierzęta. To wszystko były akty przyjaźni z Jahwe. 1 Mojż. 3:8 sugeruje, że obaj rozmawiali ze sobą regularnie.

Przyjaźń Adama z Ewą przewyższała jednak jego przyjaźń z Jehową. Adam był niełojalny wobec Boga i nastąpiła separacja. Walka z cierniami i ostami oraz uprawa przeklętej ziemi nie dawały się porównać z osobistą męką po utracie łączności z Jahwe. Adam stracił najlepszego przyjaciela.

W sensie duchowym istnieje takie samo ryzyko. Jeśli nie mamy dostatecznego zaufania, jeśli nie potrafimy się na bieżąco porozumiewać i komunikować, jeśli mamy braki w lojalności, to narażamy się na wielkie ryzyko. Przyjaźń należy pielęgnować i dbać o nią.

Ostatniego wieczoru, którego nasz Mistrz spędził ze swoimi uczniami, Jezus wygłosił głębokie oświadczenie (Jan 15:15). „Już was nie nazywam sługami, bo sługa nie zna spraw swego pana. Zamiast tego nazwałem was **przyjaciółmi**, bo wszystko, czego nauczyłem się od mojego Ojca, oznajmiłem wam”.

Nasza przyjaźń z Jezusem opisuje głębię naszej relacji z Nim. To jest prawdziwe Braterstwo Kielicha, którym się dzielimy. Obyśmy wszyscy stali się lepszymi przyjaciółmi naszego Pana i siebie nawzajem.